

θαρραλείοι ἄνδρες παύουν νὰ πυροβολοῦν· οἱ πλεῖστοι τῶν λοιπῶν σύρουσι τὴν σκανδάλην χωρὶς νὰ ὑψώσωσι τὴν κεφαλὴν ὑπεράνω τοῦ προχώματος· αἱ σφαῖραι διέρχονται σωρηδὸν ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τῶν ἐναντίων ».

Τὸ ἐξαγόμενον ἐξ ὧλων τούτων εἶνε ὅτι αὐξανόμενου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βλημάτων αὐξάνουσι καὶ αἱ πιθανότητες τοῦ τραυματισμοῦ ἂν οὐχὶ κατ' ἀναλογίαν μαθηματικῶς ἴσῃν, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐπαισθητῶς. Μία ἐλπίς ἀπέμενεν· ἐλέγετο ὅτι ἡ σφαῖρα τοῦ τουφεκίου τῶν 8 ὑφεκατομέτρων προὔξενε ἀποτελέσματα ὀλιγώτερον σοβαρὰ ἢ ἡ σφαῖρα τοῦ τουφεκίου τῶν 11 ὑφεκατοστομέτρων. Πλὴν φεῦ! αἱ περὶ τούτου μελέται τοῦ ἱατροῦ Διλόρμ, καθηγητοῦ ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Ἱατρικῇ Σχολῇ ἀφαιροῦσι καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐλπίδα. Ἡ σφαῖρα τοῦ ὅπλου τῆς μικρᾶς ὀλκῆς δὲν εἶνε ἐπιεικεστέρα τῶν ἄλλων. Ἄν εἰς ταῦτα δὲ προσθίσωμεν καὶ τ' ἀποτελέσματα τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν ὀβίδων τῶν πεπληρωμένων ἐκ μελινίτιδος, ῥοβουρίτιδος κλπ. αἵτινες ἀντὶ νὰ θραυσθῶσιν εἰς δεκαπέντε ἢ εἴκοσι τεμάχια, σκορπίζονται εἰς πεντακάσια ἢ ἑξακάσια θραύσματα παντοῖου μεγέθους παρεκτὸς τῶν πολυαριθμῶν βλημάτων ἅτινα περιέχουσι, θὰ πεισθῶμεν ὅτι οἱ νοσοκόμοι ἐν καιρῷ πολέμου δὲν θὰ ἔχωσι πολλὴν ἄνεσιν.

Εὐτυχῶς ἤρχισάν τινες ἐφευρέται νὰ μεριμνῶσι περὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῶν ταλαιπῶρων μαχητῶν ἀπὸ τοῦ πυρὸς τῶν ἀντιπάλων των. Εἰς Δανὸς ἀξιωματικὸς, ὁ λοχαγὸς Ὀλσταῖν ἐπενόησε καὶ ἐδοκίμασε διὰ πειραμάτων εἰς τὴν πατρίδα του ἀσπίδα ἀποτελουμένην ἐκ δύο πλακῶν χάλυβος πάχους ἐκάστης τριῶν χιλιοστομέτρων, διαχωριζομένην ὑπὸ κενοῦ 25 χιλιοστομέτρων. Τὸ δανικὸν τουφεκίον τῶν 8 ὑφεκατομέτρων ἐκ τοῦ συστάδην δὲν ἠδυνήθη νὰ διατρήσῃ τὴν ἀσπίδα ταύτην. Δύο σκοπευταὶ ὄρθιοι ἢ κατακεκλιμένοι δύνανται νὰ προφυλαχθῶσιν ὀπίσθεν τοῦ προστατευτικοῦ τούτου μηχανήματος, φέροντος τέσσαρας ἐπάλλξεις, δύο ἄνω καὶ δύο κάτω καὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὸ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡδὴ οἱ Ἱταλοὶ ἐν Ἀβυσσινίᾳ ἐδοκίμασαν τὴν χρῆσιν τῶν μικρῶν ὀχυρωμάτων ἐκ χάλυβος πέντε μέτρων ἀναπτύξεως, ἅτινα ἀντέχοντα πληρέστατα εἰς τὰς σφαῖρας τῶν ὅπλων Βέττερλι, οἷς ἐχρῶντο οἱ Ἀβυσσινιοί, δύνανται νὰ προφυλάξωσιν εἴκοσι στρατιώτας. Φανερόν ὅτι θὰ καταλήξωσιν ἐπὶ τέλους· νὰ χορηγήσωσιν ἰδιαίτεραν ἀσπίδα εἰς ἕκαστον στρατιώτην, οὐδόλως δὲ θὰ ἐκπλαγῶμεν ἂν ἴδωμεν μὲν τῶν ἡμερῶν τούτων τοὺς θώρακας καὶ τὰς πανοπλίας τῶν ἡμετέρων προγόνων τιθεμένας καὶ αὖθις ἐν χρήσει παρὰ τινι τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατῶν.

A.

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

Ἀπὸ τὰς τέσσαρας τοῦ ἔτους ὥρας τὸ φθινόπωρον καὶ τὸ ἔαρ, μαζῇ μὲ τὰλλα ἀγαθὰ των, τὰ ὅποια φέρουν εἰς τὸν ἄνθρωπον, φέρουν συγχρόνως, πρᾶγμα ἄξιον ἀπορίας, καὶ ἀσθενείας περισσοτέρας. Οἱ ἱατροὶ γνωρίζουν κάλλιστα, ὅτι αἱ ἀσθενεῖαι τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων μάλιστα τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον ἀναφαίνονται, ἀποβαίνουσαι πολλάκις θανατηφόροι εἰς τοὺς ὑπ' αὐτῶν προσβληθέντας.

Διατί ὅμως κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐπιπολᾶζον αἱ ἀσθενεῖαι τῶν εἰς τὴν ἀναπνοὴν μας χρησιμευόντων ὀργάνων δὲν εἶνε διόλου δύσκολον νὰ τὸ ἐξηγήσωμεν.

Ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχωμεν ὀλίγας γνώσεις ἐκ τῆς Φυσικῆς καὶ εὐκόλως θὰ ἐννοήσωμεν ὅ,τι μᾶς λέγει ἡ Φυσιολογία καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Ὑγιεινὴ περὶ τῶν κατὰ ταύτην τοῦ ἔτους τὴν ὥραν μεταβολῶν εἰς τὴν θερμοκρασίαν καὶ εἰς τὴν ἐκ ταύτης ἐξαρτωμένην πυκνότητα τῶν ἀτμῶν τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἴμεθα ἡναγκασμένοι νὰ ζῶμεν.

Ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο δίκαιον, ἐάν, διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅσα θὰ εἴπωμεν κατωτέρω, ἀνελαμβάνομεν ἐδῶ νὰ ἐκθέσωμεν ὅλον τὸ περὶ λειτουργίας τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν μας ὀργάνων κεφάλαιον τῆς Φυσιολογίας, διότι τοιούτοτρόπως οὔτε τὸν σκοπὸν μας ἠθέλομεν ἐξυπηρετήσῃ, οὔτε ἠθέλομεν εἶσθαι βέβαιοι περὶ τῆς μέχρι τέλους ἀνεξικακίας τῶν φίλων μας ἀναγνωστῶν.

Μία λοιπὸν ἀπὸ τὰς συνηθεστέρας ἀσθενείας τοῦ φθινοπώρου εἶνε ἡ λεγομένη συνάγχη, ἡ ὁποία ἐκτὸς τῆς ἐνοχλήσεως, τῆς ὁποίας καταντᾷ παραίτιος εἰς τοὺς παθόντας, σπανίως μόνον γίνεται ἀφορμὴ καὶ ἀφετηρία ἄλλου σοβαρωτέρου νοσήματος.

Καὶ ποία μὲν ἀκριβῶς εἶνε ἡ αἰτία τῆς ἐλαφρᾶς αὐτῆς ἀσθενείας δὲν ἐγνώσθη μετὰ βεβαιότητος μέχρι τοῦδε· διότι ἄλλοι μὲν θεωροῦν αὐτὴν προερχομένην ἀπλῶς ἀπὸ τὴν αἰσινιδίαν μεταβολὴν τῆς θερμοκρασίας, ἄλλοι δέ, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τίνος ἀποτελοῦν καὶ τὴν πλειονότητα μεταξὺ τῶν ἱατρῶν, θέλουν καὶ καλὰ νὰ ἐπιρρίψουν ὅλην τὴν εὐθύνην εἰς τὰ μικρόβια, τὰ ὅποια ἐπὶ ἐσχάτων οὗτοι ἤρχισαν νὰ διίσχυρίζονται ἐπανειλημένως, ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸ βλενωδὲς ὑγρὸν τῶν συναγχωμένων ἀνθρώπων.

Ἡ πρώτη γνώμη βασιζέται ἐπὶ τῆς λεγομένης θεωρίας τοῦ κρυολογήματος, μὲ τὸ ὅποτον ἡ ἱατρικὴ ἐκπαλαί ἐσυνείθισε νὰ ἐξηγῇ πᾶν ὅ,τι δὲν κατῴρθωσεν δι' ἄλλου εὐλογοφανεστέρου τρόπου νὰ ἐξηγήσῃ. Ἐάν μᾶς παρουσιασθῇ εἰς ἀσθενῆς,

τῆς ἀσθενείας τοῦ ὁποίου δὲ ἡμποροῦμεν νὰ εὐρωμεν τὴν αἰτίαν, λέγομεν ἀπλῶς ὅτι ἐκφυλάγησε καὶ οὕτως ἔχομεν πρόχειρον τὸ καθησυχαστικὸν τῆς συνειδήσεώς μας φάρμακον.

Ὅπως δὲ ὅποτε ὅμως δὲν ἡμποροῦμεν ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι πολλὰ ἀσθενεῖαι καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ἢ συνάγχη ἀναφαίνονται ἐν καιρῷ μεταβολῶν τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀπὸ τοῦ θερμοῦ εἰς τὸ ψυχρὸν, ὅτε τὰ αἱματοφόρα ἄγγεῖα τοῦ ὑμένου τῆς ρινὸς καὶ τῶν βρόγχων συστέλλονται καὶ ἐπέρχονται τοπικαὶ συμφορήσεις τοῦ αἵματος εἰς διάφορα τοῦ σώματος ὄργανα.

Τοῦτο παρατηρεῖται συχνά, ὁσάκις μάλιστα προσβληθῶμεν ἀπὸ τὸ λεγόμενον ρεῦμα τοῦ ἀέρος. Δὲν εἶνε τὸ ἴδιον πρᾶγμα, ἐὰν εὐρισκώμεθα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐνὸς πλοίου καὶ ὁ ἄνθρωπος προσβῇ πανταχόθεν ὀρηκτικός, ἢ ἐὰν καθήμεθα ἀναπαυτικῶς ἐν τῇ σπουδαστηρίῳ μας καὶ ἀναγινώσκωμεν τὰ *Εἰδήμια* τοῦ Θεοκρίτου, ἢ τὸν *Ρωμῆον* τοῦ Σουρῆ, ἐνῶ ὁξὺ ἔρχεται καθ' ἡμῶν τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρος διὰ τῆς ὀπῆς τῆς κλειδωνιάς. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει οὐδὲν θὰ πάθωμεν ἐκ τοῦ πολλοῦ ἀέρος, ἐπειδὴ τὸ σῶμά μας χωρὶς ἡμεῖς νὰ τὸ γνωρίζωμεν, ἔλαβε τὰ μέτρα του, ὅπως μὴ χάσῃ παρὰ πολλὴν θερμότητα· ἀλλ' ὅταν ἐγερθῶμεν τῆς ἀναπαυτικῆς ἔδρας, θὰ παρατηρήσωμεν ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν τὰ ἴχνη τῆς λαθραίας προσβολῆς τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος κατέλαβεν ἡμᾶς καὶ τὸ σῶμά μας ἀπαρασκεύους.

Ἄλλ' ὁσηδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἔντασις τοῦ ρεῦματος τοῦ ἀέρος, πάλιν, νομίζομεν, δὲν θὰ ἤρκει, αὐτὴ καὶ μόνη, νὰ προκαλέσῃ ἐκρυθμον κατάστασιν, διαρκοῦσαν πολλὰς ἡμέρας καὶ ἐβδομάδας ὁλοκληρούς. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἄλλο τι συγχρόνως, ἐκτὸς τῆς στιγμιαίας ἐκείνης ἀποψύξεως, τὸ ὁποῖον νὰ μένῃ ἐπὶ τῆς βλεννογόνου μεμβράνης καὶ νὰ τὴν ἐρεθίσῃ διαρκῶς. Αὐτὸ τὸ ἄλλο εἶνε τὰ μικροβία, τὰ ὁποῖα εὐρίσκουν τόπον νὰ καθήσουν ἐκεῖ ὅπου δὲν πρέπει, καιροφυλακοῦντα καὶ περιμένοντα τὴν ἔλευσιν τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ σοφία τοῦ λαοῦ προέτρεξε τῆς ἐπιστήμης καὶ εὗρεν, ὅτι ἡ συνάγχη εἶνε κολλητικὴ ἀσθένεια, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ συνέβαιnen ἐὰν δὲν ὑπῆρχον μικροβία εἰς τὸ μέσον.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι μαρτυρεῖ ἀκόμη περὶ τῆς ἐκ μικροβίων καταγωγῆς τῆς συνάγχης, καὶ τοῦτο εἶνε ἡ βαθμιαία αὐτῆς ἐξάπλωσις εἰς τὸν ὑμένα τῶν πλησιοχώρων ὀργάνων, τοῦ φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος, τῶν βρόγχων κτλ., προσέτι δὲ καὶ ἡ πρό τινων ἐτῶν γενομένη ἀνακάλυψις τοῦ μικροβίου, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν περιπνευμονίαν.

Καὶ αὕτη ἡ τελευταία ἀσθένεια, ἡ τὸσον σοβαρὰ καὶ ἐπικίνδυνος, ἐπιπολάζει τὸ φθινόπωρον καὶ τὸ ἔαρ, κατ' ἐκείνας δηλαδὴ τὰς ὥρας τοῦ

ἔτους, καθ' ἃς συμβαίνουν αἱ περισσότεραι μεταβολαὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ὁ ἄνθρωπος πολλάκις εἶνε ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς.

Ἐκτὸς τῆς περιπνευμονίας, συνήθεις κατὰ τὸ φθινόπωρον εἶνε καὶ αἱ διάφοροι λαρυγγίτιδες καὶ αἱ φλεγμοναὶ τῶν ἀμυγδαλῶν, αἱ ὁποῖαι, διὰ τὰ παιδία μάλιστα, ἡμποροῦν ν' ἀποθῶσι καὶ λίαν ἐπικίνδυνον.

Καὶ πρὸς θεραπείαν μὲν τῶν ἀσθενειῶν τοῦ πνεύμονος καὶ τῶν βρόγχων οἱ πάσχοντες πρέπει νὰ προστρέχουν εἰς τὸν ἱατρόν, πρὸς ἀπαλλαγὴν δὲ ἀπὸ τῆς συνάγχης τοὺς συμβουλευόμεν νὰ εἰσπνέωσι τοὺς ἀτμοὺς μίγματος οἶνοπνεύματος καὶ φανικῆς ὀξείας (ἀνὰ 10) καὶ διαλύσεως καυστικῆς ἀμμωνίας (5). Πῶς δὲ πρέπει νὰ προφυλάσσονται ἀπὸ τὰς παθήσεις ταύτας, ὡς καὶ ἀπὸ τὰς τοῦ λάρυγγος καὶ τῶν ἀμυγδαλῶν, κάλλιον ἡμῶν θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ὁ ἱατρός, τὸν ὁποῖον ἤθελον ἕκαστος κατ' ἰδίαν συμβουλευθῇ, καλὸν εἶνε ὅμως πάντοτε νὰ σκληραγωγῶσι τὰ εὐπρόσβλητα ταῦτα μέρη καὶ τοῦτο κατορθοῦται ἐν μέρει διὰ ψυχρῶν πλύσεων τοῦ λαιμοῦ καὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ στήθους καθ' ἑκάστην ἑσπέραν.

Θ. Χ. ΦΩΡΑΣ

ΡΩΣΣΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΟΛΣΤΟΗ

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΑΒΙ

Τὸ κουνάβι πηδῶντας ἀπὸ κλαδὶ 'ς ἐκ κλαδὶ ἔπεσε μὴν ἡμέρα 'ς ἓνα κοιμισμένο λύκο.

Ὁ λύκος τάρπαξε κ' ἤθελε νὰ τὸ φάῃ.

Τὸ κουνάβι τὸν παρακάλεσε νὰ τὰπολύσῃ.

— Καλὰ, λέει ὁ λύκος, θὰ σ' ἀπολύσω μὲ τὴ συμφωνίαν πῶς θὰ μοῦ πῇς γιὰτὶ ἔσεῖς τὰ κουνάβια εἰστε πάντα ἔτσι χαρούμενα. Ἐγὼ ἔχω παντοτεινὴν πληξὶ καὶ σὰς βλέπω μ' ἀπορία ποῦ παίζετε καὶ χοροπηδᾶτε ὁλοένα.

Τὸ κουνάβι τ' ἀποκρίθηκε :

— Σὲ φοβοῦμαι, δὲ ξεθαρρεύομαι νὰ μιλῶσ' ἄφρσέ με νὰ σκαλώσω πᾶνω 'ς ἓνα κλωνάρι καὶ θὰ σ' ἐπὶ τὸ 'πῶ.

Ὁ λύκος τάρπαξε.

Τὸ κουνάβι σκάλωσε 'ς τὸ δέντρο κι' ἀπὸ 'κεῖ πᾶνω τοῦ εἶπε :

— Ἐχεις παντοτεινὴν πληξὶ, γιὰτ' εἶσαι κακὸς κ' ἡ ἀπονία ξεραίνει τὴν καρδίαν. Ἐμεῖς εἴμαστε χαρούμενα, γιὰτὶ ἔχομε καλὴν καρδίαν καὶ δὲν κάνομε κακὸ 'ς ἐκ κανένα.

Ἡ ΚΑΛΗΤΕΡΗ ΚΑΗΡΟΝΟΜΙΑ

Ἐνας ἔμπορος εἶχε δύο γιουοὺς· ὁ μεγαλύτερος ἦτον ὁ περὶ ἀγαπημένος τοῦ πατέρα καὶ 'ς αὐτὸν μελετοῦσε νὰ φήσῃ ὅλη τὴν κληρονομίαν.